

Interneti kasutamine Euroopa Liidu liikmesriikides

Internet on saanud igapäevaelu lahutamatuks osaks, seda nii hariduses, tööl kui ka ühiskonnaküsimustes kaasarääkimisel. Valdav enamik Euroopa Liidu liikmesriikide leibkondi ja üksikisikuid kasutab tänapäeval Interneti.

Ligi 2/3 ELi liikmesriikide elanikest kasutas Interneti keskmiselt kord nädalas, kuid veerand ei ole seda kunagi teinud.

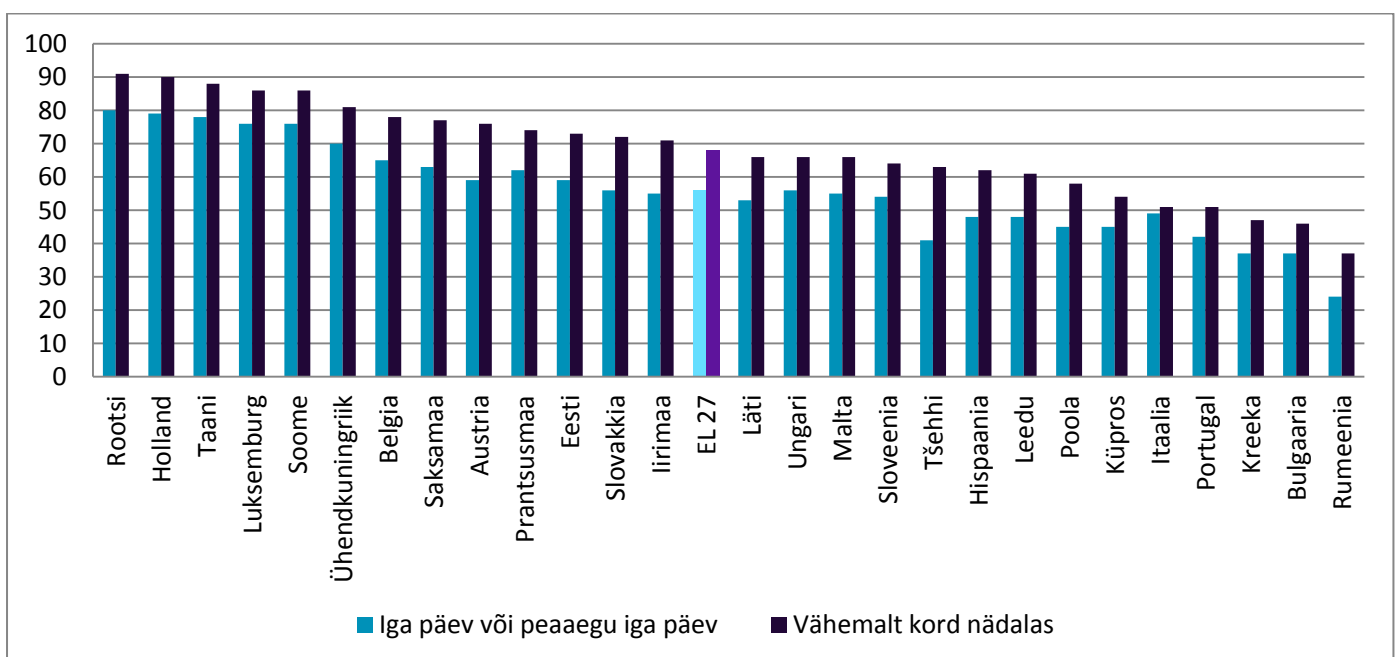
Vaatamata sellele esinevad siiani märkimisväärsed erinevused nii Internetile juurdepääsu kui ka selle kasutamise osas riikide ja sotsiaalsete gruppide vahel. Näiteks ligi veerand ELi liikmesriikide elanikest vanuses 16 kuni 74 ei ole kunagi Interneti kasutanud. Enamik nendest, kes kasutas Interneti, otsis selle vahendusel informatsiooni ja uudiseid, külastas vikisid, osales

sotsiaalvõrgustikes ja ostis kaupu või teenuseid. Käesolev kirjatöö annab ülevaate Eurostati info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise uuringu¹ tulemustest 2011. aastal.

Enam kui pool ELi elanikest (56%) kasutas Interneti igapäevaselt või peaaegu iga päev (vt joonis 1). Enam kui 2/3 ELi elanikest (68%) kasutas Interneti keskmiselt vähemalt kord nädalas kodus, tööl vm. See näitaja on lisatud ka Euroopa digitaalse tegevuskava (*Digital Agenda for Europe*) tulemusindikaatorite valikusse ja aastal 2015 peaks 75% ELi elanikkonnast regulaarselt kasutama Interneti. Seega on praegune tase eesmärgist seitsme protsendipunkti kaugusel.

Inimesi, kes kasutasid Interneti vähemalt kord nädalas, oli üle 80% kuues liikmesriigis: Rootsis, Hollandis, Taanis, Luksemburgis, Soomes ja Ühendkuningriigis. Alla 60% jäi see näitaja seitsmes riigis: Rumeenias, Bulgaarias, Kreekas, Portugalis, Itaalias, Küprosel ja Poolas. Eestis oli tase (73%) ELi keskmisest mõnevõrra kõrgem.

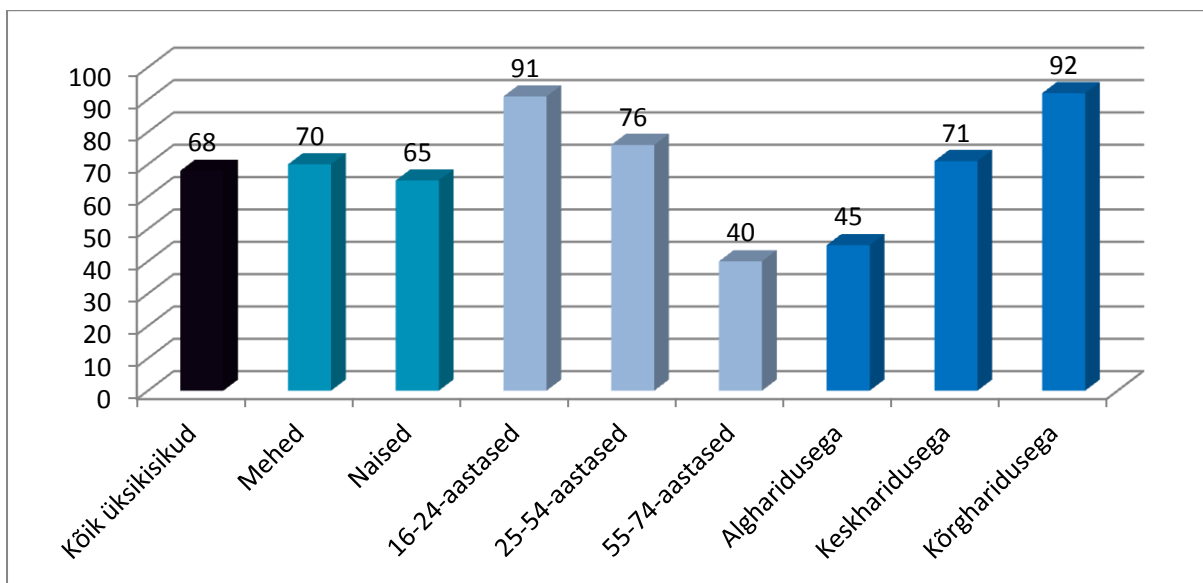
Joonis 1. Keskmiselt vähemalt kord nädalas Interneti kasutanud üksikisikud, 2011 (% 16–74-aastastest üksikisikutest)

¹ EU survey on ICT usage in households and by individuals. Uuring hõlmab 16–74-aastaseid inimesi. Uuringutulemusi kasutatakse mitme ELi strateegiaprojekti monitoorimisel.

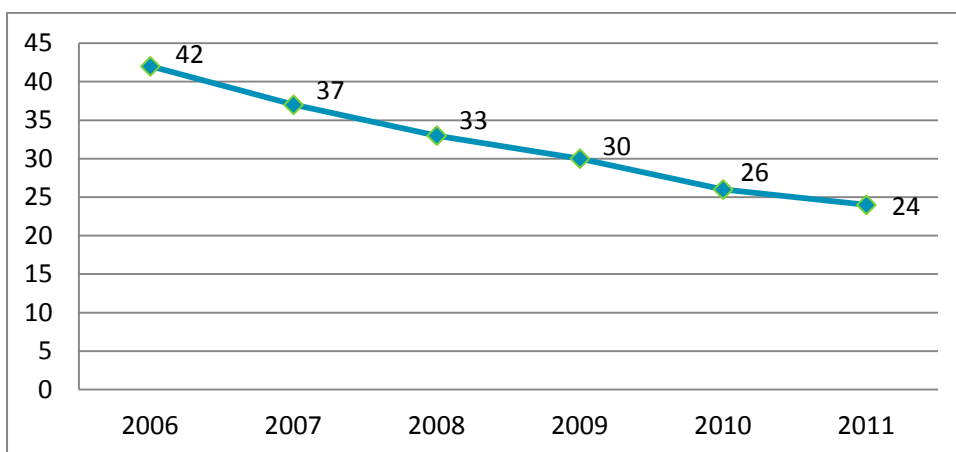
Kui vaadata ELi elanikke, kes kasutasid Interneti keskmiselt vähemalt kord nädalas, vanuse ja haridustaseme kaupa, siis võib täheldada olulisi erinevusi (vt joonis 2). Kui regulaarseid Interneti kasutajaid oli 16–24-aastaste noorte seas 91%, siis 55–74-aastaste hulgas oli neid üksnes 40%. Kõrgharidusega Interneti kasutajate osakaal oli poole suurem kui algharidusega kasutajate oma. Soolised erinevused ei ole märkimisväärsed – 70% mehi ja 65% naisi kasutas ELis Interneti regulaarselt.

Joonis 2. Keskmiselt vähemalt kord nädalas Interneti kasutanud üksikisikute sugu, vanus ja haridustase, 2011 (% 16–74-aastastest üksikisikutest)

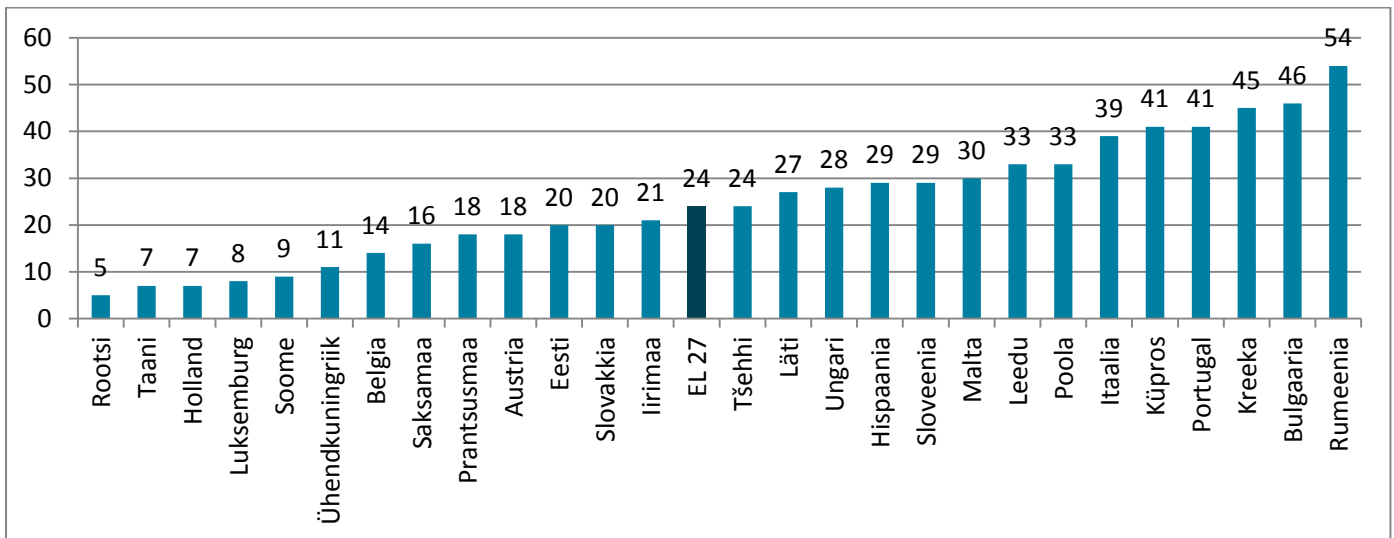
ELi elanikkonnast ei ole 24% Interneti kunagi kasutanud (vt joonis 3). Mittekasutajate osakaal vähenes aastaga vaid kahe protsendipunkti võrra – 2010. aastal oli see 26%. Perioodil 2006–2010 oli keskmine aastane vähenemine ligi neli protsendipunkti. Kuigi kahanemise tempo on aeglustunud, on Euroopa digitaalses tegevuskavas seatud eesmärgi (2015. aastaks vähendada mittekasutajate osakaal 15%-ni) saavutamise siiski tõenäoline.

Joonis 3. Üksikisikud, kes ei ole kunagi Interneti kasutanud, 2006–2011 (% 16–74-aastastest üksikisikutest)

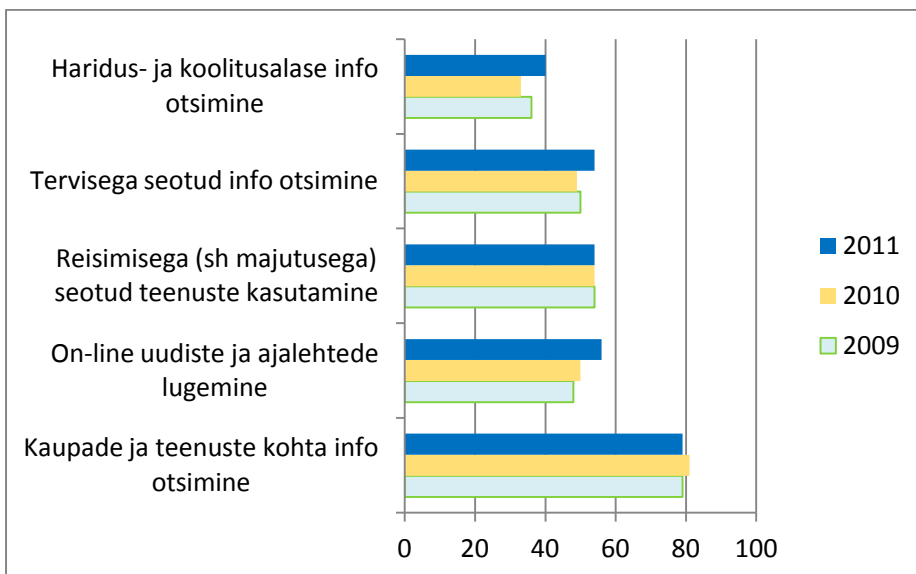
ELi liikmesriikide vahel võib täheldada siinkohal suuri erinevusi (vt joonis 4). Interneti kogemusega isikute suurim osakaal on registreeritud Rumeenias (54%), Bulgaarias (46%), Kreekas (45%), Küprosel ja Portugalis (mõlemas 41%). Vastav näitaja oli väikseim Rootsis (5%), Hollandis ja Taanis (mõlemas 7%), Luksemburgis (8%) ja Soomes (9%). Kui võtta vaatluse alla mõned riigid väljaspool ELi, siis nt Islandil oli mittekasutajaid kõigest 4% ja Norras Rootsiiga võrdselt 5%. Eesti kuulub oma näitajaga (20% mittekasutajaid) ELi riikide seas keskmiste hulka.

Joonis 4. Üksikisikud, kes ei ole kunagi Internetti kasutanud, 2011 (% 16–74-aastastest üksikisikutest)

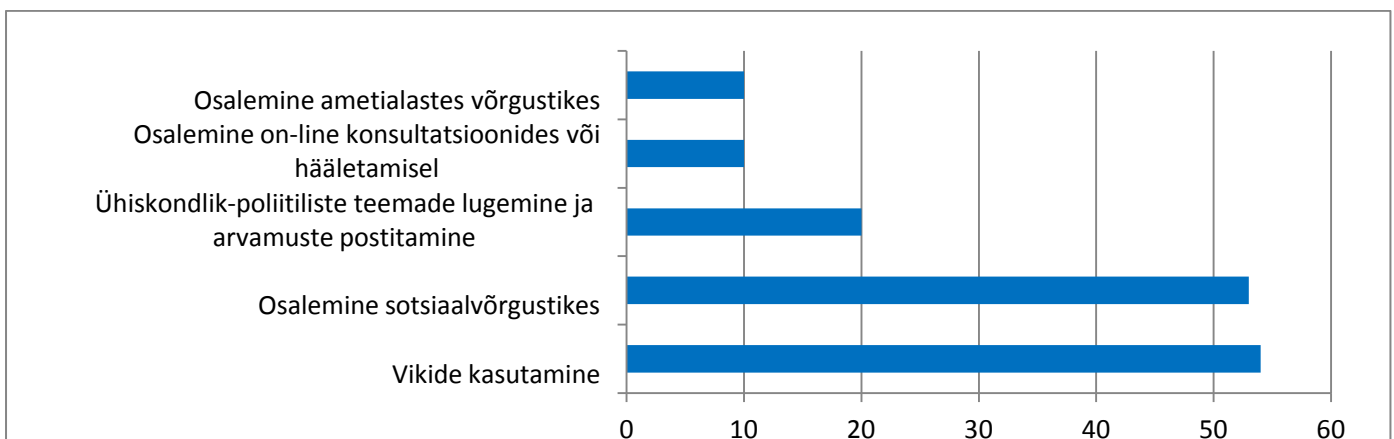
Internet on leidnud infoallikana laialdase rakenduse. Ligi 80% Interneti kasutajaid otsis perioodil 2009–2011 selle kaudu infot kaupade ja teenuste kohta (vt joonis 5).

Joonis 5. Interneti kasutamine info hankimisel ja uudiste lugemisel, 2009–2011 (% Interneti kasutajatest)

Enam kui pool ELi riikide Interneti kasutajatest (56%) luges 2011. aastal *on-line* uudiseid (Eesti vastav näitaja oli koguni 88%), kasutas reisimisega seotud e-teenuseid (54%) või otsis tervisealast infot (samuti 54%). Märkimisväärne hulk Interneti kasutajaid (40%) otsis teavet hariduse ja koolituse kohta. Viimastel aastatel võib märgata aktiivsuse suurenemist just *on-line* uudiste lugemisel ning tervise- ja koolituselase info kasutamisel.

Joonis 6. Interneti kasutamine võrgustikes osalemisel, konsulteerimisel jm, 2011 (% Interneti kasutajatest)

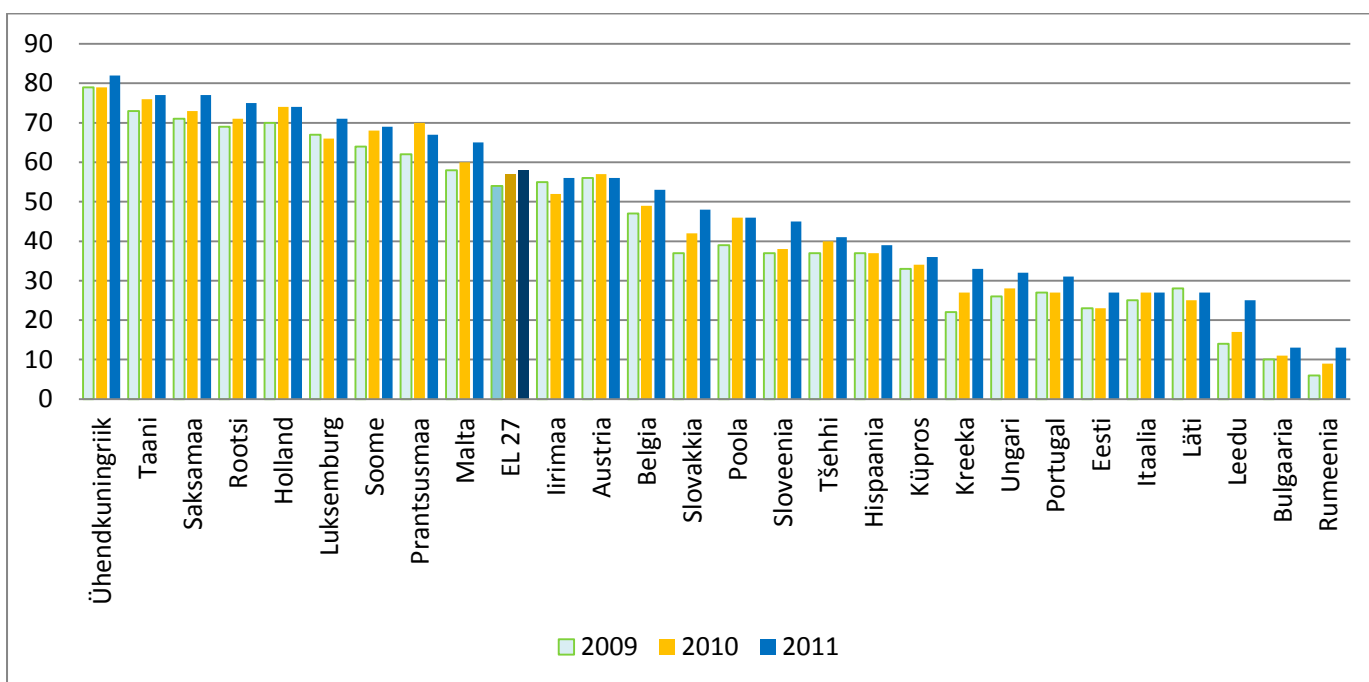

Eurostat on avaldanud viis uut indikaatorit Interneti kasutamise kohta 2011. aastal seoses võrgustikes osalemise, ühiskondlikel teemadel kaasärääkimise ja muu seesugusega (vt joonis 6). Nende järgi enam kui pool (53%) ELi Interneti kasutajatest osales sotsiaalvõrgustikes, kuid ametialastes võrgustikes lõi kaasa vaid 10%. Vikide poole pöördus 54% Interneti kasutajatest, 20% luges ja postitas arvamusi ühiskondlik-poliitilistel teemadel ning 10% osales *on-line* konsultatsioonides või hääletamisel.

Interneti teel ostmine on ELi riikides samuti populaarsust kogunud. Tarbijad hindavad mugavust osta igal ajal ja kohas, laiemat toote- ja teenuste valikut, lihtsamat juurdepääsu infole ning võimalust võrrelda hindu või teiste tarbijate arvamusi. Samas kaugeltki mitte kõik kasutajad, kes otsivad kauba või teenuse kohta vajalikku teavet Interneti vahendusel, ei soorita selle kaudu oma ostusid.

2011. aastal ostis või tellis kaupu või teenuseid Interneti teel 58% ELi riikide Interneti kasutajatest (vt joonis 7). Võrreldes eelmiste aastatega on tarbijate osakaal mõnevõrra suurenenud – 2010. aastal oli see 57% ja 2009. aastal 54%.

Joonis 7. Interneti vahendusel kaupu või teenuseid ostnud või tellinud Interneti kasutajad, 2009–2011 (% Interneti kasutajatest)

ELi riikide vahel võib täheldada märkimisväärsed erinevusi. Skaala alumises otsas on Rumeenia ja Bulgaaria (mõlemas 13% Interneti kasutajatest), Leedu (25%) ning Läti, Itaalia ja Eesti (kõigil 27%). Aktiivsed Interneti-kaubanduse tarbijad on Ühendkuningriigis (82% Interneti kasutajatest), Taanis ja Saksamaal (mõlemas 77%), Rootsis (75%) ja Hollandis (74%). Võrreldes 2010. aastaga on suurema tõusu teinud Leedu ja Sloveenia.

Siiri Sillajõe
 asejuhataja
 tel 6505

Kasutatud allikad

- Eurostati veebileht ja andmebaasid. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
- Eurostat. Statistics in Focus 66/2011 : ICT usage in households and by individuals in 2011.

Õigus- ja analüüsisiosakond on Riigikogu struktuuriüksus, mis nõustab rahvaesindajaid ja nende heaks töötavaid ametnikke. Käesolev informatsioon on koostatud osakonna algatusel. Autorid on valmis arutlema huvilistega töö sisu üle. Kõik kommentaarid on teretulnud.